

Øjeblikks-facilitering

At stå sikkert i det uforudsigelige

DMK - Landskonference 2022

Klaus Bakdal

Selvstændig organisationskonsulent og skribent.

Arbejder primært med undervisning af ledere og konsulenter, konflikter og baks i organisationer, og med filosofiske temaer og metoder.

Uddannet cand.techn.soc. fra RUC, individuelt akkrediteret EMCC systemisk coach mv.

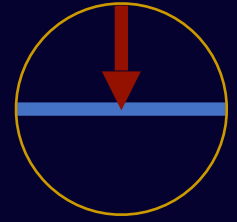
Har skrevet flere bøger og artikler - senest bogen *“Det vundne sekund”* og artiklen *“Det tabte sekund”*, begge om øjeblikksfacilitering.

BAKDAL.DK

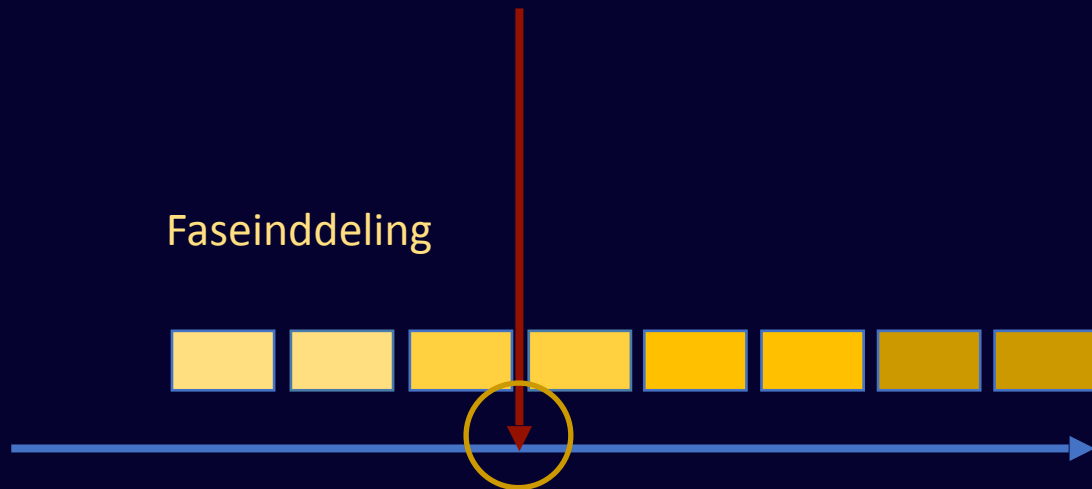
klaus@bakdal.dk

31 46 46 11

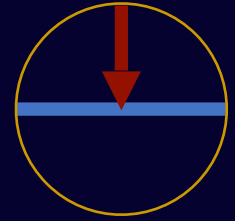
Det ubekvemme og uvelkomne

...vi vil jo gerne det skal gå godt - så vi planlægger

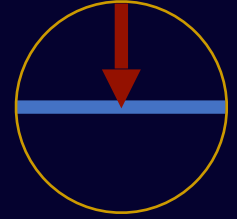
Det ubekvemme og uvelkomne

“Facilitering er ikke først og fremmest en plan, der skal forfølges, og hvor øjeblikksfacilitering bliver til et spørgsmål om at reducere, minimere eller eliminere forstyrrelser af planens udfoldelse. Facilitering er først og fremmest at have opmærksomheden rettet mod det planlagte, det skabte og det opståede og løbende forfølge samspillet mellem disse tre værdier, og hvorledes de tilsammen kan skabe bedst mulig virkning for det, I er sammen om”

Man kan ikke styre det, men...

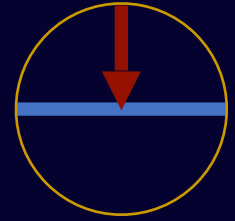

Facilitering er samspillet mellem det planlagte, det skabte og det opståede.

Øjebliksfacilitering er en disciplin uden metode

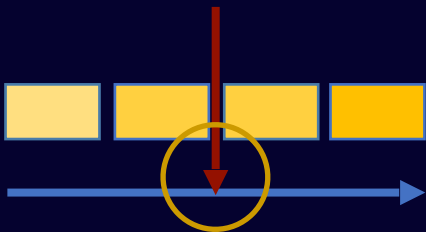

To paradokser i facilitering

- 1) Du skal være oven på, foran og til stede - på samme tid
- 2) Du er forpligtet til et design - og du er forpligtet til at vige fra det, hvis ikke det holder

Begge paradokser kalder på behov for øjebliksfacilitering - i en bred forstand

Hvad er et øjeblik, egentlig?

- Nærværende tid - i modsætning til tiden før og efter

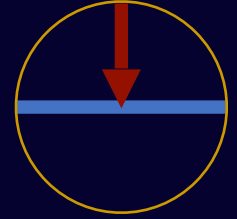
“I begynderens bevidsthed er mulighederne mange, i ekspertens er mulighederne få.” (Shuntyu Suzuki)

- Kort tidsrum, der rummer en stor oplevelse eller et højdepunkt

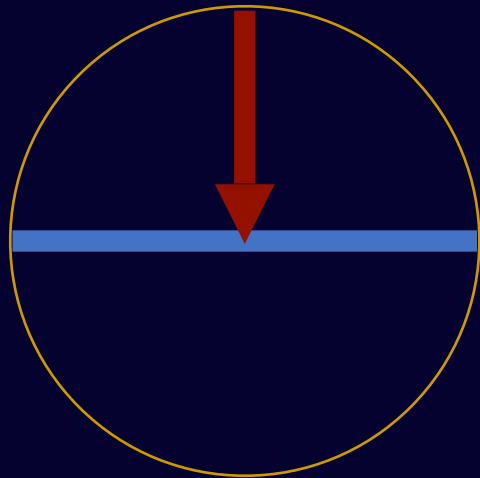
“He who refuses to embrace a unique opportunity loses the prize as surely as if he had tried and failed.” (William James)

De to definitioner Ifølge “Den danske Ordbog”

Fra “design” til “øjeblik”

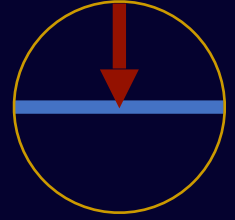

- Forudsigeligheden er udfordret
- Du kan ikke ikke-gøre noget
- De klassiske (design)kompetencer kan ikke appliceres

- AKTIVERENDE UBALANCER
- TILSKYNDELSER
- LOYALITETER PÅ SPIL
- AT TRÆFFE ET VALG
- ØJEBLIKS-KOMPETENCER

Øjeblikksfacilitering er “en situation”

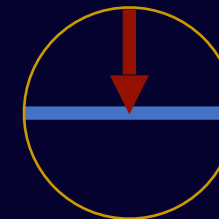

*“En situation er en ubalance,
der gør opmærksom på sig selv”*

Klaus Bakdal, frit efter John Dewey

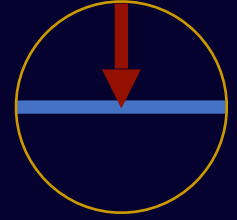

Aktiverende ubalancer

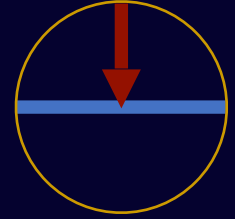
- Når du mærker, sanser eller erkender, at *noget er skævt*.
- Ubalancen er et *oplevet misforhold* mellem noget og noget andet; det aftalte vs. det realisere, det forventede vs. det hændte osv.
- Husk: den aktiverende ubalance opstår i dit eget *indre system* - det er ikke nødvendigvis et udtryk for en ydre ubalance.

Tilskyndelser

- Tilskyndelse: Det, du skynder dig til.
- Det du “*kommer til*” at gøre er ikke nødvendigvis det situationen har brug for.
- Dine tilskyndelser sigter mod at balancere det ubalancerede i dig, ikke nødvendigvis i situationen.

Loyaliteter på spil

Programmet skal holdes

Gå med det, der hænder

Ikke tabe autoriteten

Holde den gode tone

Være en succes

Undgå konflikter

Gå med formålet (ikke programmet)

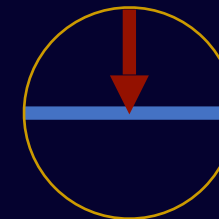
Forelsket i eget design

Foto: Paolo Aguilar, unsplash.com

Loyaliteter på spil

...også hos deltagerne

Når Trine og Rikke skal gå allerede efter 30 minutter, hvad er de så loyale overfor?

Når Jørgen afbryder - igen
hvad er han så loyal
overfor?

Når Lone ser ned i telefonen,
hvad er hun så loyal overfor?

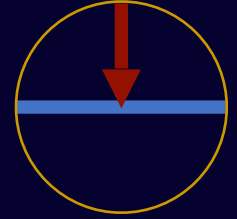
Når Henrik gør noget andet
end det aftalte, hvad er han
så loyal overfor?

Foto: Jessica Sysengrath, unsplash.com

Og når det hele
lægges sammen:
**HVAD SKAL DU VÆRE LOYAL
OVERFOR?**

At træffe et valg

Du kan ikke træffe DET rigtige valg, men du skal træffe ET valg

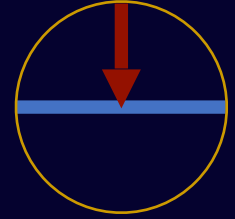
Lyt, se, mærk, tøj! dine tilskyndelse - og gå efter *det bedst tænkelige valg*

Det bedst tænkelige er - i første omgang - oftest kun let indgribende:

- Vind lidt tid (ud over sekundet)
- Gentag det hændte
- Forklar den umiddelbare situation
- Peg på det aftalte

Øjeblikks-kompetencer

- 1) Forstå hvad du forstår ved øjeblikks-facilitering
- 2) Kend dine tilskyndelser og loyaliteter
- 3) Acceper situationen som den er
- 4) Stå sikkert i bevægeligheden
- 5) Hav et bredt repertoire (mange potentielle loyaliteter)
- 6) Foretag en situationsanalyse (at se efter loyaliteter)
- 7) Træf et valg (at gribe den bedst tænkelige loyalitet)